

Kiili valla arengukava koostamine

ARENKUSEMINAR (strateegia üle vaatamine, ettepanekud tegevusteks ja investeringuteks)

Aeg: 14.06.2018 kell 17.00-19.00

Koht: Kiili Gümnaasium, Kiili vald

Osalejad:

1. Vt allkirjaleht

Lisa: seminari ettekanne

Täiendused ja ettepanekud on toodud kursiivis. Tavatekstis on tegevuste all kirjas need ettepanekud, mis tehti valdkondlikes töögruppides.

Põhimõtted

Millistest põhimõtetest lähtuvalt tuleb Kiili valla arengukava ellu viia?

- *Keskkonna hoidmine, säilitamine*
- *Edumeelsest tehnoloogiast lähtuvalt*
- *Sisseränne tuleb hoida jõukohastes piirides*
- *Transport – isiklike autode arv minimaalne (Kiili Taxify)*

Visioon 2030

Kiili on Eesti kõige *korralikum (vajab asendamist, kuna „korralik“ viitab käitumisele)* vald. Olles tihedalt lõimunud pealinnapiirkonda, on siin säilinud maalähedane puhas ja turvaline elukeskkond. Kogukonnad on ühtehoidvad ja aktiivsed. Valla asumid on heakorrastatud ja teistele Eesti piirkondadele eeskujuks. Avalikud teenused on hästi korraldatud ja hõlpsalt kättesaadavad. Ettevõtluskeskkond vastab elanike ja ettevõtjate ootustele.

Programmide

- **P1. Keskuste väljaarendamise programm:** Kiili alevist on kujunenud meeldiv vaba aja veetmise paik. Vallamaja ümber on välja arendatud tänapäevast käsitlust arvestav avalik ruum. Luigel on välja töötatud keskuse kontseptsioon.

Tegevused

- Kiili keskus renoveeritud (plats jne)
- Elanikke teenindavate ettevõtete (poed, ujula jms) kiiremaks meelitamiseks valda teostada uus elanike sisseregistreerimise kampaania

- Soodustada detailplaneeringutega väikeettevõtete huvi valda sisenemiseks (vald juhib planeeringu koostamist ja annab suunised)
 - *Soodustada kohalikku turgu, mitte kutsuda suuri poekette valda*
 - *Et ettevõtlus saaks areneda, on vaja soodustada rendipindade turgu*
- **P2. Koostöö programm:** koostöö vallavalitsuse, kogukondade ja ettevõtjate vahel on tulemuslik ning üksteisega arvestav.

Tegevused

- Küladevaheline (kogukondade) koostöö erinevate ürituste raames
 - PPP taristu osas
 - *Uute töökohtade loomine peaks olema arengukava põhjapanev osa*
 - *Platvorm, kus vahetada ideid (mitte FB)*
- **P3. Heakorra programm:** valla asumid on heas korras ja kõigile silmailu pakkuvad. Keskkond on puhas, inimesed hoolivad oma elukeskkonnast ja on valmis sellesse ka isiklikult panustama.

Tegevused

- Arenduskomponendi sisseviimine igalt kinnisvaraarenduse ühikult
- *Kaardirakendus, kust näeb eri valdkonna infot*
- *Planeering professionaalidelt*
- *Autonoomsed reoveekäitlused hajaasustuses (KOV toetab)*
- *Suuremate haljasalade-parkide haljastusprojektid (Kiili alev, Luige, Sausti)*

Valdkondlikud eesmärgid

Üldised valitsussektori teenused

Valla juhtimine

E1. Valla juhtimine on kompetentne, kiire ja kliendisõbralik. Kõikide pöördumised saavad tulemusliku lahenduse.

Tegevused

- Juhtimisprotsessi audit
- Kohaliku heakorrasteenistuse loomine (ametikoht, kes vastutab heakorra eest, teeb vajadusel ettekirjutusi jms)
- Rahuloluküsitlus (teenused ja juhtimine)
- Määrata kindel % eelarvest valitsemiskuludeks
- Vallamajal on teine korrus
- *E-teenused (lasteaia järjekord, kooli- ja lasteaia toit, huviharidus jne)*
- *Milleks elaniku maksud kasutatakse*

Avalik ruum

E2. Valla ruumimuster on hästi läbi mõeldud ja erinevate sihtgruppide huvidega arvestav. Igaks tegevuseks on ette nähtud sellele kõige sobivam asukoht.

Tootmisettevõtted ei satuks elamurajooni ja ümber olemasolevate tootmisettevõtete ei tekiks uusi elurajoone.

Tegevused

- Uus üldplaneering
- *Keskkond*
- *Päikesepargid (suured alad)*

Avalik kord ja julgeolek

E3. Kiili on jätkuvalt kõige turvalisem Tallinna lähivald.

Tegevused

- Videovalve edasi arendamine, *sh skatepark ja kossuplats*
- *Politsei?*
- *Turvafirma*
- *Naabrivalve*
- *Elanikkonna kaitse ohuolukordades*
- *Iga küla sissesõidule kaamera*

Majandus

Energiamajandus

E4. Kaugküte on vallale tasuv (?) ja tarbijale taskukohane. Kaugküttepiirkond on laienenud Kiili tehnopargi suunal.

Tegevused

- Kaugküte Kiili tehnoparki
- Gaasitrass Kiili alevini
- *Päike, tuul*
- *Eluliselt vajalike kommunikatsioonide ringlülitus (elekter, vesi)*
- *Autonoomsete energiasüsteemide arendamise toetamine*

Teed ja tänavavalgustus

E5. Kergliiklusteed moodustavad tervikliku võrgustiku ja on vastavalt vajadusele valgustatud.

Tegevused

- Kergliiklusteede võrgustik, valgustus
- Teede renoveerimiskava koostamine
- Kindla % määramine eelarvest, mis läheb teede arendamisse
- Kergliiklusteede arendamiskava koostamine, sh võimalike toetuste kaardistamine
- Kiili-Sausti kergliiklustee
- Lii-Lea-Tohvri juurdepääs või Viljandi mnt läbimurre
- Lähtse-Nabala kergliiklustee
- *Luige-Kangru valgus*
- *Nabala-Sõmeru kergliiklustee*
- *Kergliiklusteede korrashoid ja renoveerimine*
- *Teede ületuskohad (äärekivid jne)*
- *Lahendused (innovatiivseks) valgustuseks*

E6. Tiheasustusalad on varustatud tänapäevase ja vajadusel nutika tänavavalgustuse võrgustikuga. !!

Tegevused

- Valgustuskava koostamine ja prioriteetide määratlemine
- Tänavavalgustus tiheasustusaladel ja kergliiklusteedel
- Kiili alevis tänavavalgustus metallmastidel ja LED
- *Nutikas? Eeskuju võiks võtta targematelt ja kogenumatelt (Taani näiteks)*

E7. Olulised teed vallas on tolmuwababad.

Kas Kangro-Tamme tee on oluline või mitte!

Tegevused

- Luigel mustkate
- Kurna tee Rae vallani (*liikluse hajutamine Kiili keskusest välja. Liikluskoormuse vähendamine Vaela teel*)
- Paekna-Arusta kuni ristteeni
- Piisoo tee
- Nabala-Patika algus (vähemalt)
- Siimu-Paali
- Evardsoni-Siberi
- *Kuna ka Sõmeru külas areneb elamuehitus, siis oleks vajalik ka külavaheteede tolmuwabaks muudmine*
- *Kuidas teedevõrk vastab valla kasvule?*

Ühistransport

E8. Ühistransport toimib tõrgeteta, valla peamised asulad on hästi ühendatud.

Tegevused

- *Ühendus Rae valla ja Saku vallaga.*

- *Bussiühendus Tartu mnt suunal ka Paeknast*
- *Kojujõudmise võimalus ka peale keskööd.*
- *Seminar „Hoolivad bussijuhid ja empaatilised ühistranspordi kasutajad“*
- *Busse peab olema ühes tunnis mitu, muidu pole arvestatav alternatiiv*
- *Kõik 116 bussid peaks sõitma vähemalt Paeknani*
- *57 buss Luige-Sausti ringini sõitma*

Keskkonnakaitse

Looduskeskkond

E9. Vald on säilitanud puhta looduslähedase elukeskkonna, mida ilmestavad pargid ja rohealad. Turbamaardlast on osaliselt saanud rekreatsiooniala. Nabala *maastiku* (loodus)kaitseala on säilitanud oma staatuse.

Tegevused

- *Rekreatsioonialade määratlemine (Luige, Kangru, Kiili edelaosa)*
- *Pargialad Luigel ja Kiilis; haljastusprojektid*
- *Ammendatud turbamaardla on rekreatsiooniala*
- *Uute maardlate avamine ainult kogukonna nõusolekul*
- *Kanaliseatsioon igale poole, kus vähegi võimalik*
- *RMK metsadesse juurdepääsu tagamine teedelt ja tänavatelt*

Jäätmemajandus

E10. Jäätmete liigiti sorteerimine on kõikjal vallas muutunud heaks tavaks; selleks on loodud mugavad võimalused.

Tegevused

- *Prügikastide süsteemid mööda teid (koerad)*
- *Kuhu läheb meie prügi? Sorteerida sihipäraselt, et müüa Iru jaamale kütteks*
- *Flaietid elanike postkasti „Kuidas sorteerida prügi“*
- *Prügisorteerimismängud lastele lasteaias ja koolis*
- *Prügi sorteerimise kohustus ja võimalus ka lasteasutustes*
- *Igas külas peaks olema võimalus prügi sorteerida (paber, klaas), ka ohtlikke jäätmeid tuleb koguda igas külas*

Elamu- ja kommunaalmajandus

Veeteenus

E11. Tiheasustusalad on varustatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga.

Tegevused

- Vesi ja kanalisatsioon valmis ka Maretis ja lahendus Paekna jaoks
- *Vaela?*

E12. Vallas toimivad läbimõeldud maaparandus- ja sademeveesüsteemid.

Tegevused

- Vee ärajuhtimissüsteemid siduda üldplaneeringuga (renoveerimine, sillad, truubid)
- *Luige liigveed*

Tervishoid

E13. Esmatasandi tervishoiuteenused (üldarstiabi, füsioteraapia, ämmaemanda teenus ja koduõendus) ning hambaravi on kõigile elanikele lihtsalt kättesaadavad.

Tegevused

- Perearstikeskuse välja ehitamine (3 nimistut)
- *Kindlustada eriarstide (kardioloog, pulmonoloog, vasoloog jne) vastuvõtt perearstikeskuses 1x kuus*
- *Füsioteraapia kabineti loomine*
- *Röntgeni aparatuur?*
- *Kvaliteet!*
- *Vajadusel leitakse kompenseerimise ja tagamise võimalused teistes KOVides (eeskätt Tallinn)*

Vaba aeg, kultuur ja religioon

E14. Vallas on elav kultuuritegevus. Kohalikud sündmused on populaarsed ja meelitavad külastajaid nii koha pealt kui kaugemalt.

Tegevused

- „Haara sõber kaasa, kui peole lähed“ (ürituste külastatavuse suurendamine)
- Vaba aja keskus, kultuurimaja
- *Reklaam naabervaldades*
- *Koostöö naabervalla kultuuriasutustega*
- *Pargis tantsuplats ja laululava*
- *Programmide, et soodustada arendusi/tegevusi eri piirkondades*
- *Kogukonnakeskuste MTÜde toetamine*

E15. Vallas on mitmekesised sportimisvõimalused kõikidele eagruppidele.

Tegevused

- Staadion ja ujula (erasektoriga koostöös)
- Erinevad spordirajatised üle valla
- Kiili staadion renoveeritud
- *Kiili terviserada*
- *Komplekssus ja läbi mõeldud lahendused*
- *Info kohtadest*
- *Elektrirattad transpordiks (laenus)*

E16. Noortel, sh vanusegrupil 16+ 13+ on vallas mitmeid vaba aja veetmise võimalusi.

Tegevused

- Mentorluse käivitamine, noorte tegevuse eestvedajate leidmine
- *Külades erinevate spordivõimaluste loomine erinevatele vanusegruppidele (spordiväljakud, võrkpall, rula, korvpall jne)*
- *Väljõusaalide loomine küladesse*

Haridus

Alusharidus

E17. Kõigile soovijaile on tagatud lasteaia- või hoiukoht.

Tegevused

Üldharidus

E18. Kiili vallast saadav haridus on konkurentsivõimeline ja mitmekesine. Gümnaasiumiharidus on tagatud koha peal.

Antakse, võimaldatakse neile, kel on olemas gümnaasiumiõpinguteks vajalik akadeemiline võimekus.

Tegevused

- Hariduse kvaliteeti ?? panustamine, sh tehnoloogia
- Kompetentse personali leidmine ja motiveerimine
- Kiili Gümnaasiumi laiendus + *spordisaal*
- Vajaliku taristu rajamine (gümnaasiumi laiendus)
- Luige kool (6 kl)
- *Riigigümnaasium? Kergliiklustee Kiili-Jüri*
- *Valla stipendium noortele, kes õpivad õpetajaks ja tulevad tööle Kiili Gümnaasiumisse*
- *Kvaliteet, tänapäevane haridus*
- *Robotikatunnid kooli*
- *Gümnaasiumiklassides erinevate kallakute võimaldamine, sh autojuhilubade taotlemine*

- *Individuaalsed õppeprogrammid gümnaasiumiosas*

Huviharidus ja -tegevus

E19. Kiili vallas on mitmekesine huviharidus ja -tegevus.

Tegevused

- *Kunstide Kooli laiendus*
- *Huvihariduse finantseerimise põhimõtete täpsustamine ja selgemalt formuleerimine*
- *Külakogukondade põhine (Luige, Vaela, Paekna jne)*
- *Leida rakendused ja võimalused haavatavatele lastele (kättesaadavad vaba aja veetmise võimalused)*
- *Küsimus, kuidas tagatakse laste osalemine, kui lapsed pole Kiili elanike registris*
- *Kiili lapsed teiste KOVide ringides?*
- *Koostöö KOVide vahel*
- *Huvihariduse tegevused spordivaldkondades (sh erahuviharidus: toetamine, soodustamine (sh haavatavad grupid)*
- *Robotikaringid ja tegevuse toetamine (MTÜ Mängides Targaks, MTÜ Nukutuba)*
- *Huviharidus poistele*
- *Majandusmängude ringide toetamine*

Sotsiaalne kaitse

E20. Kiili vallas on vajaduspõhiselt kättesaadavad kõik sotsiaalteenused.

Tegevused

- *Multifunktsionaalne sotsiaalkeskus: ajutine majutus, päevahoid, vägivallaohvrid*
- *Mõelda vanurite hooldekodu ehitusele*
- *Kogukonnateenuste vajaduste/võimaluste arutelu, lahenduste otsimine*
- *Väärikas vanadus – hooldekodu asemel vanurite toetamine võimalikul ja parimal viisil kuni eluea lõpuni (koduteenus)*
- *Arvestada inimeste vajaduste ja võimalustega*
- *Omastehooldajate vajadustega arvestamine ja nende toetamine*

„Vaba mikrofoni“

Siia on oodatud kõik mõtted / ettepanekud, mis muude teemade alla ei liigitu.

- *Valguskaabel igasse koju*
- *Olla erinevad ja innovatiivsed, et elanikud tahaksid tulla siia elama (maks maksma)*
- *Elektriühendus igasse kodusse (KOV-i toetusega)*
- *Kiilis peaks olema ka veterinaararsti teenusautonoomne süsteem suurte elektrikatkestuste korral*